

vi er gaaet siden 1903, eller vi skal gaa i en anden Retning. Det er navnlig dette Spørgsmaal, som det Udvalg, jeg har foreslaaet at nedsætte, skulde beskæftige sig med.

Den ærede Ordfører for Venstre har i Dag, ligesom hver Gang hun har talt om dette Lovforslag, sagt, at der kan ikke komme noget godt ud af dette Udvalg, fordi de to Partier, som staar sammen om at ønske det nedsat, har saa afvigende Anskuelser. Jeg vil hertil i Parentes bemærke, at ganske vist har Socialdemokraterne Ønsket om en Adskillelse mellem Stat og Kirke, men jeg maa stærkt understrege, at en Adskillelse af Stat og Kirke er ikke det samme som en Adskillelse af Folk og Kristendom — det bliver undertiden af Offentligheden forstaaet saaledes; jeg tror tværtimod, at en Adskillelse af Stat og Kirke i det Omfang, som jeg tænker paa, og som Socialdemokratiet tænker paa, vil være mere gunstig end den nuværende Tilstand for et inderligere Forhold mellem Religionen og Folket. Men naar den ærede Ordfører for Venstre altsaa igen i Dag gjorde gældende, at de to Partier, som staar sammen om dette Udvalg, har saa vidt forskellige Hensigter dermed: det ene Parti en Kirkeforfatning, det andet Parti en Adskillelse, saa vil jeg rigtignok gøre opmærksom paa, at de to Ting saa udmærket godt kan forenes. Det er nemlig givet, at hvis Udvalget kommer til det Resultat, at Kirke og Stat bør adskilles, vil det næste Spørgsmaal selvfølgelig øjeblikkelig blive dette: Hvilken Forfatning skal saa denne Kirke have? — og her kommer Forskellen imellem os maaske til at ligge, men det ved jeg nu ikke. Saa bliver der imidlertid ikke Tale om en Forfatning, som Rigsdagen skal give denne Kirke, men om en Forfatning, som Kirken skal give sig selv, thi saa eksisterer der et religiøst Samfund, som maa ordne sine egne Forhold.

Den ærede Ordfører for Venstre ynder saa meget at sige: Se, hvilken dyb Kløft der er mellem disse to Partier, det konservative Folkeparti og Socialdemokratiet, paa dette Omraade! Men man maa jo huske paa, at vi er ikke de eneste, som kommer ind i Udvalget; vi faar sandsynligvis ogsaa den ærede Ordfører for Venstre med eller andre Repræsentanter for Venstre, thi Modstanden mod Udvalget gaar vel ikke saa vidt, at man fra den Side, hvis det bliver vedtaget at nedsætte et saadant Udvalg, ikke en Gang vil være Medlem af det. Det kan jeg ikke tro. Der kommer ogsaa Repræsentanter

for det radikale Venstre ind i Udvalget. Jeg tror, at de to Partier ynder at kalde sig Mellempartier og mæglende Partier; de kunde jo ogsaa passende være Mellempartier og mæglende Partier i dette Udvalg.

Den ærede Ordfører for det radikale Venstre (Gunnar Fog-Petersen) hæftede særlig sin Opmærksomhed ved, at jeg i min Forelæggelsestale i Aar har sagt, at det, vi tilsigtede gennem dette Udvalg, var en Adskillelse af Stat og Kirke, som kunde ske indenfor Grundlovens Rammer, og han sagde, at det var noget nyt. Nej, det er ikke noget nyt; det er blevet sagt den ene Gang efter den anden i den sidste Menneskealder af vor Ordfører i Folketinget i de kirkelige Spørgsmaal, den nuværende Socialminister. En anden Sag er, at da vi i 1920 i Form af et Ændringsforslag til et Forslag om Ændring af Grundloven stillede Forslag om en helt ny Grundlov, da foreslog vi naturligvis ogsaa at ændre de Paragraffer, som angaar Kirken; men det er værd at lægge Mærke til Ordlyden af det Forslag, vi stillede den Gang. Man erindre i denne Forbindelse, at det var en helt ny Grundlov, vi foreslog, som skulde give Udtryk for vort principielle Syn paa de forskellige Forhold; derfor indlededes ogsaa Forslaget med en § 1, som lød paa, at Staten var en Republik. Og med Hensyn til det kirkelige blev det udtalt i dette Forslags § 44: „De nærmere Regler om Kirkens Adskillelse fra Staten fastsættes ved Lov. Indtil en saadan Lov er gennemført, opretholdes den i Grundloven af 5. Juni 1915 § 3 indeholdte Bestemmelse om Folkekirken.“ — nemlig denne, som vi allesammen kender: den evangelisk-lutherske Kirke er den danske Folkekirke. — „Ingen Ordning af Folkekirkens Forhold kan ske uden ved Lov“. Man opretholdt altsaa i dette principielle Forslag til Grundlovsændring Bestemmelsen om, at den evangelisk-lutherske Kirke er den danske Folkekirke, til senere Ændring ved Lov. Naar man i et principielt Forslag stillede sig paa den Maade, er det dog selvfølgeligt, at naar dette Forslag er forkastet og vi staar paa den nuværende Grundlovs Grund, er det indenfor denne Grundlovs Ramme, Adskillelsen skal finde Sted.

Jeg tillader mig altsaa at haabe paa en velvillig og, saa vidt jeg kan forstaa, ogsaa en meget hurtig Behandling af dette Lovforslag her i det høje Ting.

Inger Gautier Schmit: Den højt-ærede Minister begyndte med at udtale,